

Prešov si pripomína 80 rokov od bombardovania

Mesto Prešov si 20. decembra 2024 pripomína 80 rokov od bombardovania mesta. Pietny akt bude sprevádzať symbolické zapálenie 120 sviečok a zvonenie zvonov v prešovských kostoloch. V piatok 20. decembra 2024 si mesto Prešov pripomína smutné 80. výročie bombardovania. Účastníci pietneho aktu si dnes najprv pri Pomníku obetiam fašizmu na mestskom cintoríne tichou spomienkou uctia padlých pri bombardovaní. Následne sa o 15.30 hod. stretnú pri Pamätníku obetiam fašizmu na Konštantínovej ulici. Na tomto mieste si symbolickým zapálením 120 sviečok a ekumenickou modlitbou uctia obeť bombardovania Prešova. Tohto pietneho podujatia sa môže zúčastniť aj široká verejnosť. Spomienka na smutné udalosti z dejín nášho mesta má za cieľ vyslať spoločnosti jasný signál, a to posilniť hodnoty mieru a solidarity. Na pamiatku tohto výročia sa v prešovských kostoloch - Konkatedrále sv. Mikuláša, Kostole sv. Jozefa, Kostole Najsvätejšej Trojice (Solivar), v Katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa a vo Farskom chráme Povýšenia sv. Kríža (Sekčov) dnes 20. decembra 2024 o 18.55 hod. symbolicky rozoznejú zvony. Obrovské bombardovanie Prešova zostalo v pamäti obyvateľov mesta dodnes a na jeho pripomienku je 20. december 1944 zaradený medzi pamätné dni mesta Prešov. ---Koncom roka 1944 začali blížiaci sa front obyvatelom Prešova pripomínať čoraz častejšie zvuky lietadiel. Už v septembri boli dva nálety bombardovacích lietadiel na železničnú stanicu. Najkatastrofálnejšie následky zanechal nočný nálet lietadiel Červenej armády 20. decembra 1944, ktorý začal pred 19. hodinou a trval hodinu a dvadsať minút. Pri bombardovaní silného zoskupenia nemeckých vojsk i dôležitých oporných bodov v meste (budova väznice gestapa, sklady munície, vojenských zásob, rozmiestnenie nemeckých vojenských útvarov, SD – tajná bezpečnostná služba so školou agentov na Baštovej ulici a i.), bolo úplne zničených 85 domov, veľmi poškodených 250, menej poškodených 347 a 1018 malo poškodené okná a krytinu. Z 2050 domov ostalo iba 350 nepoškodených. Okrem najviac zasiahnutej Hlavnej ulice boli postihnuté aj okrajové časti mesta. Bomby zasiahli aj budovu gestapa na Konštantínovej ulici, v ktorej bola väznica. Zahynulo pri tom 120 väzňov, nielen z Prešova, ale z celého územia Šarišsko-zemplínskej župy. Na futbalovom ihrisku, kde parkovali nemecké vojenské vozidlá, vytvorili tri bomby veľké krátery; po štvrtej explózii ľahla popolom drevená tribúna, zničené bolo aj otvorené kúpalisko v časti zvanej Argentína. Počet ľudských obetí nie je presne známy, keďže okrem identifikovaných a oficiálne pochovaných osôb sa v Prešove nachádzal značný počet evakuantov z iných miest a obcí, pričom nemecké jednotky svojich padlých urýchlene zbierali a odvážali. Jednu z neexplodovaných bômb našli pri zemných prácach v roku 1986 za areálom mestskej haly Pod kamennou baňou. Hmotné škody boli vyčíslené na 35 miliónov korún. Viac si môžete prečítať aj v digitalizovanej Kronike mesta Prešov z rokov 1944 - 1959: <https://kroniky.presov.sk/kronika-1944-1959/32/index.html> Zdroj historických informácií: Štátny archív v Prešove Zdroj historických fotografií: Andrea Sivaničová